

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Újváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A tüzhely.

A népszámlálás befejeztével egy megdöbbentő tény pattant ki a számok tömkelegéből. A számok elárulták, hogy ott, ahol a nemzetiségek nagyobb tömegben élnek, számuk és gazdasági erejük az utolsó évtized alatt megnövekedett s a magyarságot a nemzetiségi határvonalakon visszaszorították. A nemzetiségek nemcsak a népesség természetes szaporodásának megfelelő arányban gyarapodtak, hanem egyes magyar községeket magukba olvasztottak, vagy nemzeti bankjaik segítségével kisajátítottak. Így például az oláhok lakta vidék határa huszonöt kilométerrel szélesedett ki s ha nem akarunk ilyen messze menni a példáért, nézzük Somogyvármegyében a horvátok terjeszkedését, akik számban és vagyonban a Dráva vonala mellett megerősödtek.

A két jelenségnek azonban különböző okai vannak. Az oláhság hatalmas assimiláló erejével hódít; eloláhosítja a vele együtt lakó magyart; a horvátok azonban ingatlanok szerzésével, szívós munkabírással törnek lassan előre a magyarság testébe.

Egyszerűen megveszik a magyar ember eladó földjét s az árverés alá kerülő paraszti birtok a kezükbe kerül.

Egészséges gazdasági viszonyok között magyar paraszttól földet venni nagyon nehéz dolog, mert a magyar ember nagyon ragaszkodik ahoz a darab földhöz s ahoz a kis házhoz, amelyet apjától örökölt. De az adósság agyon nyomja, kénytelen megválni nemcsak földjétől, hanem tüzhelyétől is.

Pedig sokszor kiheverhetné a bajt szorgalommal, iparkodással, ha valamije, legalább a háza, belsősége megmaradna. De a hitelező mindent elvehet s a későn bánt könnyelmű adósság, vagy a mostoha viszonyok sok kisbirtoku parasztot zsellérré, vagy földönfutóvá tesznek.

Az államok életében pedig legveszedelmesebb elem a tudatlan proletár, az az elkéseredett szegény ember, aki mindenét elvesztette s akinek nincs hová lehajtania a fejét.

Ezt hirdették a nemzetgazdák és szociológusok s belátta több kulturállam törvényhozása és törvények védik a házi

tüzhelyet, amely meg nem terhelhető s a hitelező által el nem adható.

Hovatovább nálunk is előtérbe tolul a házi tüzhely védelmének kérdése, mert azok az elszomorító példák, amelyek napról napra ismétlődnek, arra ösztönzik az államot és a társadalmat, hogy a magyar parasztot megvédelmezze még a saját könnyelműsége ellen is. Nemcsak gazdasági, hanem nemzeti érdek az, hogy a magyar népnek biztosítsunk legalább egy talpalattnyi földet, amelyen lábát megvethesse s egy házat, amelyből kilicitalni ne lehessen. Kedvező időben ez a védett hely lehet az a pont, amely a magyar parasztság gazdasági megerősödésének sarka lesz.

A házi tüzhely védelme nagy fontosságú gazdasági és társadalmi kérdés is, melyet helyesen és a közérdeknek megfelelően csak úgy lehetne törvény által megoldani, ha a sajtó, törvényhatóságok, testületek és magánosok nyilatkozatai, fejtegetései minél több eszmét vetnének fel, hogy azokat a kormány és törvényhozás a törvény megalkotásánál felhasználhassa.

A törvényalkotás e módszere nem új; de bizonyos, hogy Széll Kálmán kormánya alkalmazza a legteljesebb mértékben. Hivatkozhatnánk e részben Darányi miniszter alkotásaira, amelyeknek sikerét e módszernek lehet köszönni.

Minden törvéynél, de különösen a házi tüzhely védelménél a nemzetiségi, szociális és gazdasági szempontok veendőek első sorban figyelembe.

A magyar nép szaporodásának, a nemzeti erő fejlesztésének feltételeit kell a házi tüzhely védelmével megszerezni; ezzel pedig azonos a szociális bajok orvoslása és a nép gazdasági jólétének fokozása.

Szóval e kérdés megoldásával eljutunk ahoz a problémához, amelyen ősidők óta tőri a fejét sok politikus, közigazdász és moralista, mely azonban valójában megoldatlan s a maga egészében örökre az is marad, de egy-egy intézmény mindig közelebb viszi az emberiséget és nemzeteket az ideális célokhoz.

Szurke elméletek felállítása azonban a szociális téren haszontalan munka. Sokkal célszerűbb ezek helyett azoknak bajait és közvetlen szükségleteit vizsgálni, akiknek védelmet akarunk szerezni s a tünetek-

hez képest kell olyan orvosságokat keresni, melyek ha gyökeresen nem is gyógyítanak s örök időkre nem is szólnak, de legalább enyhítik az akut fájdalmakat.

A házi tüzhely védelme alatt azt értjük, hogy szegénynek boldognak legyen törvénnyel biztosított, elvitathatlan joga oly földi javakhoz, melyek minimális mértéke szükséges ahoz, hogy az ember emberi módon megélhessen s azok birtokában munkája és takarékoságával vagyoni jólétét előmozdíthassa.

Azt kell tehát meghatározni, hogy a javak mekkora mértéke a minimális s éppen ez a kérdés megoldásának legfőbb nehézsége. Mert míg Diogenes meg tudott lakni egy hordóban, mások fokozottabb igények kielégítése és nagyobb kényelem mellett képesek munkaerejüket fentartani. Pedig a földolog az, hogy a törvény olyan helyzetet teremtsen, melyben mindenki képes a munkára s a civilizáció intézményeihez való alkalmazkodásra.

Tehát a lakást, a ruházatot és a napokra elégséges élelmet kell mindenki számára biztosítani.

Ezt részben megteszi a végrehajtási törvény is, csak hogy ennek rendelkezéseit nem respektálják. A hitelezés és a hitel igénybe vétele ugyyszólván kizárja a szerződő felek közti kiméletet s ha a törvény a két fél közé áll, a szegény ember hitele megcsappanik. Hogy ennek az eredménye gazdaságilag előnyös, vagy hátrányos volna-e, csak a tapasztalás mutatná meg; mert míg egyrészt utját szegné a könnyelmű adósságsinálásnak, másrészt a kis embert kizárná a hitel jótéteményeiből.

Ezért nem mertek nálunk a házi tüzhely védelmében a végrehajtási törvény által adott biztosítékokon túl menni.

Ezért nem merték megkísérlni a házi tüzhely védelmét úgy biztosítani, mint ahogy azt haladottabb, gazdagabb népek megtették. Avval érveltek, hogy előrehaladottabb gazdasági szervezetekben több alkalom van a munkára és a vagyonszerzésre, tehát könnyebben nélkülözhető a hitel igénybevétele, mint nálunk, ahol a »summum ius«-t a hitel érdekében érinteni, csorbítani nem szabad.

De vajjon a közjólét kérdése nem helyező-e a jogelvek érvényén felül? Ha a

közjólétet veszélyezteti a summum ius, akkor körül kell ezt venni a közérdek követelte korlátokkal, amint azt megkívánja a legfőbb törvény: a salus rei publicae.

A hitelszövetkezetek, segélyegyletek propagálása, a kis hitel elősegítése kétség-telenül segítene a szegény emberen valamit. Sokat lendítene a helyesebb adórendszer s a végrehajtási törvény revíziója is, de míg a házi tüzhely a legteljesebb védelemben nem részesül, addig ne várjuk a szociális kérdések megnyugtató megoldását.

Kedvezőbb kilátások.

Négy-öt évig tartó tespedés után mintha gazdasági életünk erősebben kezdene lüktetni. Az elernyedt izmok új munkára készülnek, tettvágy és vállalkozási szellem kezd ismét érvényesülni. Gazdasági életünknek szomorú emléke marad az utolsó évek válságokkal és örökös kínzóddal teljes története.

Az aránylag oly fiatal s még csak a fejlődés első korszakát élő magyar gazdasági életet hirtelenben nem is egy, hanem több csapás, több vihar is érte.

Gazdasági bajaink eredendő okát azonban kétség-telenül Ausztria rosakarátában s fokozódó irigységében kell keresnünk.

1898-ban már benne voltunk a kiegyezési tárgyalások forgatagában, s ekkor Ausztria, csak hogy nyomást gyakoroljon kormányunkra, illetőleg gazdasági tényezőinkre, visszaküldötte zálogleveleinket és üldözőbe vette érték-papírjainkat is. Ausztria példája nem maradt a külföldre sem hatás nélkül s a legtöbb állam ugyanezért szabadulni igyekezett értékeinktől, különösen pedig zálogleveleinket küldte vissza nyakra-főre.

A délafrikai és kínai háboru miatt az európai helyzet bizonytalansága, a nemzetközi pénzügyi szorult helyzete és Ausztria szűkkeblűsége csakhamar annyira megbénították egész gazdasági szervezetünket, hogy a pénz hihetetlen drága lett és ennek folytán nagy részben eszünkön a hitel is, az ipari és kereskedelmi tevékenység, mely még 1897-ben oly szép reményekkel kecsegtetett bennünket, hamarosan a fagypontra szállott alá.

S emellett a mezőgazdaság helyzete sem volt sokkalta különb, mint az iparé vagy kereskedelemé. Sem a termés mennyisége, sem az alacsony

árak nem pótolhatták az ipar és kereskedelem terén mutatkozó visszaesést. S a vége mégis az lett, hogy a mezőgazdaság az amugy is gyenge magyar ipar és kereskedelem ellen s ezek viszont a nem sokkalta erősebb hazai mezőgazdaság ellen agyarkodtak a legjobb tehetség szerint. Azonközben az osztrák-magyar gazdasági hare is elérte tetőpontját, úgy, hogy a helyzet rák nézve türethetetlen alakot kezdett öltetni. Végre azonban mégis csak beállott a jelentős fordulat s ma már minden jel arra mutat, hogy nem-sokára Magyarország számára is be fog állani az újabb föllendülés várva-várt korszaka. Mindenekelőtt kétség-telen, hogy a délafrikai és kínai háboru befejeztével beállott javulásnak az eredményeit élvezni fogjuk mi is, mint ahogy a háboru okozta bajokból is kivettük becsületesen a részünket.

A béke helyreálltával teljesen megváltozott a nemzetközi pénzügyi helyzete s a beállott pénz-bőség következtében nemcsak a nagy konverziót tudtuk szerencsésen lebonyolítani, hanem amennyiben a magyar kormány a hazai ipar és mező-gazdaság istápolására szolgáló befektetések céljából igénybe akarván venni a külföldi tőkét — kormányunk minden nehézség nélkül keresztül viheti ebbeli legmesszemenőbb terveit is. De nemcsak a külföldi segélyforrások nyitak meg újból számunkra, hanem a hazai östermelés is újabb milliókkal siet segítségünkre. Immár kétség-telen, hogy az ideai termés úgy mennyiség, mint minőség tekintetében a legjobbak közé tartozik s habár az árak inkább hanyatló, mint emelkedő irányzatot mutatnak, mégis bizonyos, hogy ezidei aratásunk száz meg száz millióval fogja gyarapítani a nemzeti vagyont. Ha pedig nemcsak a külföldi pénz-bőség után, de kivitelünk képesán is újból megindul a pénzáradat s főleg ha agráriusok és merkantilisták is beszüntetik a kölcsönös támadásokat, ipar és kereskedelem újból föl fog lendülni. Nemsokára talán a kereskedelmi szakképzettség és a sokáig tétlenségre kárhozható munkaerő ismét szabadon érvényesülhet. Hogy milyen rettenetes pusztítást állottunk ki az utolsó években, mutatja nemcsak ipari vállalatunk szorult helyzete, hanem mindennél világosabban tanuskodik erről az a szomorú körülmény, hogy ebben az évben két nagy bankunk is — az Ipar- és Kereskedelmi bank és a Bank-egyesület — likvidálni volt kénytelen, tavaly pedig a Belga-Magyar Bank, melynek létesítéséhez pedig oly nagy remények fűződtek, feloszlott, mielőtt működését még csak meg is kezdhette volna.

A viszonyok teljes szanalását azonban csak a kiegyezési ügyek végleges rendezésétől várhatjuk. A legújabb hírek arra engednek következtetni, hogy a két kormány között végre létrejött a megegyezés minden fontosabb kérdésben. Annyi bizonyos, hogy ezt a kérdést továbbra is elodázn

nem lehet s nem is szabad. Vagy kiegyezünk Ausztriával, vagy pedig megcsináljuk az önálló vámterületet.

De akár így, akár úgy, véget kell vetni az évek óta tartó bizonytalanságnak. A bizonytalanság megszűnésével eltűnik az utolsó és legfőbb akadály, mely — dacára a megváltozott nemzetközi viszonyoknak — még mindig útját állja gazdasági életünk teljes föllendülésének. Reméljük, hogy az akadályok elhárításával az éledező remények csakhamar megfognak valósulni s nemsokára új életre ébred a gazdaságilag elernyedt Magyarország.

Faraó népe.

Annyiszor foglalkoztunk már evvel a témával, hogy az olvasó talán meg is sokalta. Aki azonban közelebbről szemmel kísérte a cigányok garázdálkodását, kártételeit s azt a merészséget, amelylyel ez a civilizációnak legtovább ellenálló, makiacs, roszindulatu, de szeniális nép más tulajdonát rongálja; aki ismeri azokat a fogalmakat, amelyekben a cigánynak erkölestelen élet-felfogása alapszik: az belátja, hogy a cigánykérdést folytonosan ébren kell tartani, mert annak megoldása immár elodázhatatlan és a vándorcigány sok vidéknek valóságos csapása.

Ezért nyilvánosságra hozunk minden esetet, amely tudomásunkra jut; talán meghallják és méltányolják a sok panaszt egyszer illetékes helyen is.

A helyi hatóságok tőlük telhetőleg megtesznek mindent, hogy a törvény korlátai közé szorítsák Faraó garázda népét, de a törvény humánus intézkedései nem jönnek segítségére a társadalomnak a szabadalmazott tolvajok és orgazdák ellen folytatott önvédelmi hareban.

Zalavármegyében rettenetesen sok a cigány. Még eddig nem sikerült felderíteni annak okait, hogy miért éppen nálunk van a cigányoknak főtanyája, de valószínűnek tartjuk, hogy a régi időben, amikor még a vándorlás szabadon folyt, ez a vármegye lehetett a karavánok legkultiváltabb útja; vagy itt találhatott legalkalmasabb buvóhelyet a lótolvaj s az orgazda. Később azután rajtuk ragadtak; itt nyertek közlési illetőséget s ide kísérik őket vissza, ha ellillannak egy kis körütra.

Milyen estétikus látvány, mikor a esendörök két-három cigánykoesit kísérnek végig a falvakon, városokon. A ponyva alól kikandikál a piszok, kiárad a bűz s edzett férfiak, erőteljes asszonyok lánca fűzve térnek vissza abba a községbe, amelyet a sors avval vert meg, hogy kénytelenek a cigányoknak sátrait határukban megtérni.

rs ebben a látványban gyakran van részünk.

TÁRCA.

A lángész.

Illyés Pált senki, a ki ismerte, nem tartotta közönséges embernek. Nem bizonyos, hogy miért, de már gyermekkorában, szülői és tanítói is meg voltak győződve tehetségének kiváló fényességéről. Igaz, hogy szorgalmas volt, derék jó fiu, de soha különösen ki nem tűnt. Azonban róla lévén szó, rejtélyes mosolylyal mondták:

Az a fiu igen nagy tehetség . . . Fényés jövő vár reá.

Az ily vélemények eredetét fölöttébb nehéz volna kikutatni. Egyszerre meg vannak és mint megdönthetetlen igazságok gyökeresednek meg az emberek tudatában. Ekként történt, hogy Illyés Pált nagy értelmű embernek vélték mindenek, aki jelentős dolgokra van hivatva.

Midőn a kiesiny nógrádi városkából, a hol atyja a honorációrok egyike volt, a fővárosba feljött, a fiatal ember szive tele volt fakadó, büszke reménységgel.

A jogra iratkozott be. De az öntudat nem kapatta el az ifju embert. A munkához becsületesen igyekvéssel fogott. Nagy foliánsokkal járt az egyetemre s folyvást a könyvtárakat bujta. De a hire ide is követte.

Sokan jöttek vele fel földiek, vármegyebeli kartársai. Az egylet, melyet a főiskolán alapítottak elnökévé választotta. Rövid idő mulva az Alma Mater falai között a pelyhesállu ifjak suttogva mutogatták egymásnak:

— Nagytehetségű ember! Sokra fogja vinni. A tanárokhöz is eljutott a hire. A szemináriumokon, a kollokviumokon, ha fogas kérdés jött szóba, ő reá bízták a megoldást. Ő pedig dolgozott éjt-napot összetéve, roppant igyekvéssel, arca véres verejtékével. Érezte, hogy kötelességei vannak zseni volta iránt és iparkodott azoknak tisztességgel megfelelni.

Első vizsgáján majdnem elbukott. A kérdező professzor lehetetlen kérdéseket adott neki és a vizsga végén homlokát összeráncolva jelentette ki:

— Öntől Illyés ur, kinek tehetségét ismerjük, többet vártunk volna.

Végre hallatlan nehézségek, tömérdek keserűség és kínzóddás után oda jutott, hogy fényes közönség előtt megkapta a doktori diplomát. És ekkor még mindig, de már némi aggodalommal hallotta a suttogó szót:

— Ez amaz Illyés Pál, a hires nagy tehetség, a kire oly fényes pálya vár.

Összeköttetései révén sikerült Illyés Pálnak a földmivélsügyi miniszteriumba bekerülni. Ajánló

kiemelték fényes talentumát, mely oly magasan kiemel a közönséges emberek sorából.

Jóakarattal fogadták tehát. A tanácsos, a kihez beosztották, figyelmével tüntette ki. De ugy volt itt is, mint az egyetemen. A nehezebb ügydarabok, melyekhez senki sem értett, mind hozzá kerültek. Illyés pedig csak tanult, dolgozott, bujván a levéltárakat, tanulmányozva a törvényeket.

Az ifju ember munkája nem maradt eredmény nélkül. Meg voltak vele elégedve és jó szemmel nézték. Csakhamar előlépett. A tanácsos pedig csak alkalmat várt, hogy különösen kitüntesse. Végre egy kényes kérdésben kellett a tanácsosnak törvényjavaslatot készíteni. Ez kényelmes elhízott ur volt és talán terhére is volt a súlyos és felelősséges ügy. A munkát tehát Pálra bízta, alkalmat óhajtván neki nyújtani, hogy magát kiváló módon kitüntesse.

A tanácsos urat azonban némi önző indokok is vezették, mikor Illyés Pált ily kiváló figyelemben részesítette.

A fiatal segédfogalmazó és a tanácsos ur leánykája Emma ugyanis szerették egymást és a tanácsos ur nem nézte rosz szemmel ezt a fakadó szerelmet.

A fiu lángész. Államtikár, sőt ki tudja, több is lehet. Meglátjuk.

A cigány pedig eltűri a toloncolást, a börtönt, de a munkát nem veszi be a természetbe.

Zalavármegye kénytelen volt már évtizedekkel ezelőtt az önvédelemre gondolni. Megrendszabályozta a cigányokat. Legutóbb 1884-ben alkotott egy szabályrendeletet s azt, miután a belügyminiszter annak jóváhagyása tárgyában nem nyilatkozott, életbe is léptette. A miniszter legújabbán a vármegye szabályrendeletét hatályon kívül helyezte s védelmébe vette a cigányokat. Erre azután Zalavármegye közigazgatási bizottsága egy felirattal válaszolt, amelyben kéri a kormányt, hogy a cigánykérdés mielőbbi megoldását kegyeskedjék keresztülvinni, mert az állapot immár tűrhetetlen s a közönség el van keseredve, hogy a törvény nem nyújt hathatós védelmet a polgárosult társadalom és a tulajdon született ellenségeivel szemben.

„A vándorcigány valóságos átka Zalavármegyének“ — így szól a felterjesztés, amely a szomorú viszonyokat a következőképp illusztrálja.

»Sokszor felhangzik és különböző alakban nyilvánul meg a panasz azon tarthatatlan állapot miatt, amelyet a vándorcigányok okoznak s a vármegyék is joggal és méltán panaszkodnak, hogy a cigánykérdés megoldatlan.

Zalavármegye helyzete még azért is súlyos, mert még másutt csak a vándorcigányokkal kell küzdeni, addig e vármegye egész területét ellett oláh cigányokkal versenyző paraplás cigányok is veszélyeztetik.

A vándorcigányok, akik addig, míg a lótarás meg volt engedve, éjnek idején majdnem hihetetlen messzeségekbe eljártak, lovaikat rendszerint idegen területeken legeltetik s ha nem képesek másként takarmányt szerezni, lopnak, vagy a vetésekben legeltetnek. A mezőőröknek nemesak hogy nem engedelmessé válnak, hanem azok erősebb fellépését gyakran veszélyes fenyegetésekkel, vagy testi sértésekkel teszik lehetetlenné.

A lótarás megengedése tehát a vármegye lakosságának nagy károkat okozhat.

Ismeretes dolog az is, hogy a sertésvész egyik legveszedelmesebb terjesztője a vándorcigány. Az elhullott sertést nem lehet úgy elátni, hogy azt a sátor népe ki ne kaparja s mert a cigányoknak a vész terjesztése a célja, találnak módot arra, hogy a vészt terjeszték.

Érdekes jelenség, hogy a cigányok, mint lókereskedők igyekeznek iparigazolványt szerezni. Akad azután olyan község is, amely kiállítja az iparigazolvány elnyeréséhez szükséges bizonyítványt a sátor alatt lakó cigány részére, akinek sem lakása, sem istállója nincs s akiről nyilvánvaló, hogy lovait idegen területen tartja el; vagy csak azért szerez értéktelen gebéket, hogy azokat leíssa s járlati levelével lopott lovakat értékesíthesse.

Hogy mekkora kárt és pusztítást okoz a

A fontos javaslat tehát elkészült. Beterjesztették és a bizottság tárgyalás alá vette.

Nos a javaslat bizalmasan megbukott. A bizottságban a kormány legoszloposabb hívei boneolták darabokra és nem hagytak meg az eredeti tervezetből egy fikarenyit sem.

A miniszter epét nyelt és a tárgyalások után dühtől remegve szólt a tanácsos urhoz:

— Köszönöm a fogalmazója munkáját tanácsos ur. De kérem iparkodjék, hogy hasonló kontárok fércelményével többé ne kompromittáljon. Azt az urat pedig küldjék nyugalomba, vagy helyezték ki valahova. Használni úgy sem lehet.

Illyés Pál tehát távozott a miniszteriumból. Minthogy vidékre nem akart menni, elhagyta az államszolgálatot.

Élni azonban kell. És Illyés ügyvédi vizsgára készül. Közben egy fiskálisnak, ki jómódu és politikával foglalkozik, az irodáját vezeti. Kopott és elhanyagolt. Kis koresmákban lehet vele találkozni, hol a sarokban, nyugalmasan mered maga elé és iszik sokat, minél többet.

De azt ne mondja előtte senki, hogy tehetős ember. Mert erre felnyilnak a hegedt sebek és a szerencsétlen ember soha sem bocsátja meg ezt a szót, mely életének megrontója lett.

Báttaszék Lajos.

vándorcigány, azt számszerűleg meghatározni alig lehet.

A közigazgatási bizottság utal arra, hogy a vármegyének hatályon kívül helyezett szabályrendelete, amely a cigányok vándorlását korlátozta, ha nem is volt teljesen célhoz vezető, de alkalmas volt arra, hogy a hatóságok némileg ellensúlyozhatták a cigányok tulkapásait, lehetetlenné tegyék az örökös röpködést, a lólopást; a sátorok népét helyhez kössék; ellenőrzésüket lehetővé tegyék. A kóborlás ellenőrzését újabb időben az utlevelek kiállítására nehezíti. Régebben az utlevelek kiállítását a belügyminis-
tériumban megtagadták, ha az alispán felterjesztésében jelezte, hogy a folyamodó »kóbor cigány«; legújabbán azonban minden cigány kaphat külföldre szóló utlevelet.

Ezek csak adalékok a cigánykérdéshez; annak teljes egészében való megvilágítására egy monografia kellene. De minden kis adat azt bizonyítja, hogy a cigány még évtizedekig, talán fájának kivestéig ellene áll a civilizációnak s ha az állam szigorubb rendszabályokkal nem kényszeríti őket a polgárosodás útjaira, még sokáig lesznek parazitái a munkás társadalomnak.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város polgármestere, mint az 1897 évi XXXIII. t.-c. értelmében teljesített esküdtképes egyének összeíró bizottságának elnöke ezennel közölni teszem, hogy Zalaegerszeg város területén 1903 évre összeállított alaprajstrom 1902. évi augusztus hó 8-tól egész augusztus hó 23-ig azaz: tizenöt napon át, a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetett. Jogában áll bárkinek ez ellen a kitűzött határidőn belül felszólalással élni vagy a beadott felszólalások ellen további 8 nap alatt észrevételt tenni.

A felszólalások vagy alulírott polgármesterhez írásban benyújthatók vagy szóval előterjeszthetők.

Zalaegerszegen, 1902. augusztus 7-én.

Németh Elek
h. polgármester

Hírek.

A zalaegerszegi ovoda felügyelő bizottsága f. hó 3-án Hajik István bizottsági elnök elnöklésével ülést tartott, amelyen tudomásul vették az óvónők július havi jelentéseit; az óvózárnínepelet augusztus 14-ére tüzték ki olyképp, hogy d. e. 8 órakor a külső ovodában, d. e. 9¹/₂ órakor pedig a belső ovodában lesz; augusztus 15-től a hó végeig az épületek tisztogatása és tatarozása címén mindkét ovodában szünet lesz és szeptember 1-én kezdenek a gyermekek újra ovodába járni. — Várhidy Lajos polgármester kegyelettel emlékezett meg Boer Ignác egykori zalaegerszegi óvónak, aki e téren hazánkban uttörő volt, gyászos elhunytáról s indítványára az elhunyt hátramaradt családjához részvétírat intézését határozták el.

Választás. Dr. Singer Bernát tapolezai rabbit a szabadkai izr. hitközség egyhangulag rabbijává választotta. Dr. Singer Tapolezán köztisztületben állott. Tudós, emberszerető, békés ember, akinek távozását a tapolezaiak őszintén sajnálják.

Iparos tanoncok kiállítás. A zalaegerszegi ipartestület a mult vasárnap rendezte szokásos évi tanonc munka kiállítását. A kiállítás iránt évről-évre nagyobb érdeklődés mutatkozik s öröndetes jelenség az, hogy a tanoncok munkája haladásról, izlésről, alapos képzésről tanuskodik. Zalaegerszeg város kisiparosait méltó elismerés illeti azért, hogy tanoncaik kezéből olyan ipartermékek kerülnek ki, amelyek arra a reményre jogosítanak, hogy műhelyeinkből szakképzett magyar iparosok kerülnek ki. Iparunk, bár ma még szűk körben mozog, jó úton halad és fejlődik. Csak az elfogultság nem látja az elismerésre méltó igyekezetet, a józan törekvést, a szorgos munkálkodást, amelyek egyszer talán a magyar iparosnak meghozzák nemesak az elismerést, hanem az anyagi jólétet is. — Az idei kiállításon részt vett 72 tanonc. Ezek közül asztalos 8, aranyműves 1, bognár 4, borbély 1, bádogos 2, cipész 22, eszmadia 6, kocsigyártó 4, kovács 2, kertész 3, kefék 1, kályhás és szob-

rász 2, lakatos 2, nyomdász 4, órás 1, rézműves 1, szabó 4, szíjgyártó 3, szobafestő 1. A bíráló bizottság, amelynek tagjai Kaszás Kálmán, Németh László, Szekeres Antal, Rákosa Ferenc (az asztalos és bognár munkákra); Börcz János, Somogyi Flórián (a cipész munkákra); Viola Elek, Unger István (a eszmadia munkákra); Pintér Gergely, Smelka Gábor (a szabó munkákra); Németh Gábor (a kályhás munkákra); Mojzer József (a lakatos és bádogos munkákra); Huszják Mihály (a nyomdász munkákra); Horváth Károly (a szíjgyártó munkákra); voltak, első rendű érdemmel tüntette ki: Nagy József asztalos, Nagy Győző aranyműves, Kurucz István bognár, Hárlich Gyula borbély, Löwy Samu bádogos, Tirászy Károly cipész, Bradanovics Ernő eszmadia, Simon László kocsigyártó, Smodics Imre kovács, Horváth József kertész, Szehol János kefék, Németh István kályhás és szobrász, Tornoy István lakatos, Medvéssy Károly órás, Varga Gyula rézműves, Kámán István szabó, Farkas Sándor szíjgyártó, Hegedüs Ferenc nyomdász, Stribol Lajos szobafestő tanoncokat. Másodrendű érdemet kaptak: Magyar János asztalos, Kocsis József bognár, Stern Gusztáv bádogos, Fortély József cipész, Molnár Vendel eszmadia, Major István kovács, Berghoffer István kocsigyártó, Köcse György kertész, Dankovics Pál kályhás, Brenner József lakatos, Mészáros István szabó, Czill István szíjgyártó, Benkő Gyula nyomdász tanoncok. Harmadosztályú érdemben részesültek: Stern Ede, Hajmágy Lajos, Hollósy József asztalos, Zsuhár János cipész, Hoffer János eszmadia, Szücs Károly kertész és Dolgos András nyomdász tanoncok.

Uj tanárok a nagykanizsai főgymnásiumban.

A jövő tanévben a következő új tanárok jönnek a kegyes tanítórend nagykanizsai főgymnásiumba: Csóti Márk, Unger Imre, Farkas Miklós, Sáfrány Károly, Sima János és Földi József.

Uj telefonhivatal vármegyénkben.

A budapesti posta- és távirat-igazgatóság közölni teszi, hogy a esáktornyai posta- és távirat-hivatalnál helyközi beszélgetésekre megállapított módozatok és díjszabás mellett egyenlőre a belföldi helyközi távbeszélő forgalomban vesz részt.

Az iparos ifjak nyári multsága a mult vasárnap

délután volt a Baross ligetben. A szép nyári délután kedvezett a mulatóknak — egész estig, amikor egy kis eső zavarta meg a kedélyes napot. A kivonulás délután 1/4 órakor volt az ipartestület házából. Miután az ifjuság a mulatságot „arató ünnepély“ cím alatt rendezte, a menetet az aratók nyitották meg. Legelől lovagolt három paraszt legény, felpántlikázva, bokrétásan; (Miszori Béla, Unger Sándor, Hány József), azután ballagott a négy ökrök, virágos igában vontatva az aratók hosszú szekerét, amelyet szép arató leányok, kaszások vettek körül. Varga György építő-mester volt az arató gazda. Napbarnította magyaros arca, ruházata, természetes csutorája teljesen stílszerű volt. Az aratók után két banda is húzta, a tüzoltók és a cigányok. A menetet természetesen nagy néptömeg kísérte, s mire a Kossuth Lajos utca torkolatához értek, nem lehetett mozogni. Ugy kellett utat törni a liget bejárájáig. A Baross ligetben hullámozott a nép; akkora közönség gyűlt össze, hogy sokan már helyet sem tudtak kapni. A délután és az est folyamán az ifjuság dalköre énekelte néhány sikerült számot; a fiatalság táncolt és polgári házasságot játszott a helyszínen alkalmazott anyakönyvvezető áldása mellett. Miszori Hermin és Teruska anyai vőlegényével álltak rövid néhány óra alatt az anyakönyvvezető előtt, hogy ekkora recordot még soha amerikai hölgy sem ért el. A rendezőség a két hölgyet virágcsokrokkal és albummal tüntette ki. Egy szép cigányleány (Orjesek Margit) is került az ünnepélyre aki jövendőit mondott ifjunak, öregnek. Mindenkinek jót, kedveset jószolt, nem keserített meg senkit a rossz sors sötét képével. Estefelé mind zajosabb lett a jókedv, a tánchely zsufolva volt, az asztalok körül nem állott üres szék. Ekkor elkezdett esni az eső. A közönségnek fele sem fért be a termekbe s a vendéglő hatalmas terrassára. Sokan hazamentek, sokan megvárták, míg újra kiderült. De sáros volt már a tánchely, hűvösebb a levegő s lassan-lassan oszlott-foszlott a társaság. Természetesen azért sokan ott maradtak kivilágos kiviradtig.

Az arató menetben részt vettek: Bita Mariska, Hány Mariska, Hány Irén, Horváth Juliska, Jálies Mariska, Lakits Anna, Molnár Mariska,

Miszory Teruska, Mentés Erzsike, Markó Jolán, Pausa Szidi, Róka Etelka és Teréz, Szabó Rozika, Tornósy Erzsike és Mariska, Varga Vilma kisasszonyok.

A mulatságnak szép anyagi eredménye volt s általában ez idén minden tekintetben ez volt a saison legsikerültebb kerti ünnepélye.

Felülfizettek: Hajik István, özv. Handler Istvánné 6—6 K, Zalaegerszegi ipartestület 5 K, Kaszter Sándor 3 K, Morandini Román 2 K 40 fillér, Kovács László, Kovács István, Stefanetz József, Papp Alajos, Bódy József, Krosetz Gyula, Krosetz István, özv. Tahy Rozália 2—2 korona; Kéner Dániel 1 korona 80 fillér; Török György 1 korona 40 fillér; N. N., Huszják Mihály 1 korona 20 fillér; Varga Gyula, Hajmási István, Mentés György, Borbély György, Miszoni Albert 1—1 korona; Vapper Ignác, Göndöcs Antal, Reisinger és Eisner, Rozenkranz József, Erdős Gyula, Szakál István, Fendrik József, dr. Halász Vilmos, N. N. 80—80 fillér; N. N., Jány Károly, Jális Ignác, Réti Pál, Német József, Vörös György, Antal Béla, Lendvay Pál, Lovonyák Oszkár, Hajmási Imre, Hány Károly, Hauk Ferenc, Suták Ferenc, Lakics Viktor, Czill Ferenc 60—60 fillér; Dergács Gyula, Pintér Gergely, Lendl János, Pálos Gábor, Fangler Ferenc, Magyar József, Kissloth József, Farkas Antal, Pintaries János, Lendl Gyula, Grabner Elek, Lendvay László, Pausa János, Molnár Vendelné, N. N., Kohn Jakab, Horváth Ferenc, Szabó Lajosné 40—40 fillér; ifj. Szabó Lajos 30 fillér; Placsek J., Dáni András 20 f, Möriz József 10 f.

A Balaton átúszásának bajnoksága. Augusztus hó 17-én rendezte a Magyar Atlétikai Klub a Balaton átúszása bajnoki versenyt Balatonfüredről Balatonföldvárra. Táv. körülbelül 13 kilométer. Győztesnek a »Balaton átúszása bajnoka« cím és aranyérem, minden átúszónak pedig ezüst érem és elismerő levél. A versenyre Lajos Viktor főherceg tüzött ki tiszteletdíjat, mely két egymásután vagy háromszor egyáltalában való védelemhez van kötve. A mindenkor elzűst emlékpajzsot kap. Tét 10 K. A M. A. Sz. tagjai a tét felét fizetik. Nevezések a M. A. K. titkára (Krepelka Béla, Budapest, III. kerület Margitszigeti sporttelep) címére küldendő augusztus hó 10-ig.

Állami iskola Turcsicsén. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Kovács Rezső járási főszolgabíró, gróf Festetics Jenő urodalma képviselőjében Tóth István tisztartó és Mesterich Aladár iskolaszéki elnök teljesítették a képviselőtestülettel és iskolaszékkel egyetemben, a Turcsicsén szeptember hó elsején megnyitandó állami elemi iskola intézetének átvételét s a szervezéssel járó egyéb intézkedéseket. A község közönsége meglehetősen szavakban fejezte ki a közoktatásügyi miniszternek háláját, ki Csorba tórtól következő táviratban válaszolt Mesterich Aladár iskolaszéki elnöknek: Szíves megemlékezésüket fogadják hálás köszönetemet. Örvendek ha az állami iskola sok jó hazafit és vallásos polgárt fog nevelni. Wlassics.

Gróf Festetics Tassilo a keszthelyi gazdasági tanintézetért. Keszthelyről írják, hogy gróf Festetics Tassilo újra tanujelét adta annak a szeretetnek, amelylyel a nagy elődje, gróf Festetics György által alapított gazdasági tanintézetet körülveszi. A Georgicon alapításának 100 éves évfordulóján a főúr tízezer koronás alapítványt tett a tanintézet egyik kiváló hallgatójának megjutalmazására. Az alapítvány 400 korona kamatát gróf Festetics Tassilo a tanév végén szokta adományozni a tanári kar által ajánlt hallgatóknak. Az idén a tanári testület két egyformán kitűnő ifjút terjesztett fel választás végett. Gróf Festetics Tassilo ugy határozott, hogy az idén az alapítvány kamatát megkészszerzi s mindkét hallgatót 400—400 korona ösztöndíjban részesíti. Ezt az elhatározását levélben közölte Czákó Béla igazgatóval s levelében megköszönte a gazdasági tanintézet által Mária grófnő esküvője alkalmával rendezett fáklyásmenetet s annak a reményének adott kifejezést, hogy a Festetics család s a gazdasági intézet közötti régi jó viszony nemesak fennmarad, hanem napról-napra erősölik.

Ellenőrzési szemle. Az idei ellenőrzési szemlék a következő napon lesznek: Keszthelyen október 2, 3, 4; — Pácsán október 6, 7, 8; — Zalaszentgróton október 10, 11; — Sümegyen október 13, 14, 15; — Tapolczán október 17, 18, 20, 21; — Balatonfüreden október 23, 24, 25.

II-ik ellenőrzési szakasz. Letenyén október 2, 3, 4; — Perlakon október 6, 7, 8; — Csáktornyan október 10, 11, 13; — Alsólendván október 15, 16, 17, 18; — Nováiban október 20, 21; — Zalaegerszegen október 23, 24, 25, 27; Nagykanizsán 8, 9, 10, 11.

Az utószemle a cs. kir. 48-ik hadkiegészítő ker. parancsnokságnál Nagykanizsán a tapolczai, sümegi, keszthelyi, Nagykanizsa városi és járási, Zalaegerszeg városi és járási, pacsai és zalaszentgróti járásai részére november 24-ikén, a perlaki letenyei és csáktornyai járásban tartózkodók részére pedig november hó 25-én lesz.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Csabrendeken évente június hó első hétfőjén tartatni szokott országos vásár ezentul állandóan a pünkösdi előtti esütörtökön, az évente augusztus hó 10-én tartatni szokott országos vásár ezentul állandóan Lőrinc előtti esütörtökön tartassék meg. — Légrádon f. évi augusztus hó 24-re eső országos vásárnak ez évben kivételesen f. évi augusztus hó 30-án való megtartását a kereskedelmi miniszter szintén megengedte.

Névváltoztatás. Kiskoru Árnstein Jakab és József zalalövői lakosok családi nevének „Antal-ra” kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Tüzek. Pálfi Károly sándorházi lakosnak e hó 2-án délután a háza kigyult s az istállójával együtt le is égett. — A szerencsétlenség közepette ezer szerencsének mondható, hogy szél nem fujt. A tűz gondatlanságból eredt. — Grész Károly kaszaházi malmának teteje a mult szerdán kigyuladt. A tüzet valószínűleg a gőzgéptől származó szikrák okozták. A tüzet hamar elfojtották; a kár jelentéktelen.

Tanítói pályázatok. Balatonhenye községbe a kántortanítói állásra pályázatot hirdettek. Pályázati határidő augusztus 14. A tanító javadalmazása: lakás, 8 hold szántó; rét; kert; kb. 24 mérő párgabona; 20 K lélekpenz; 20 K harangozás; 2 öl fa; szőlő; 60 K tandíj; 4 akó kollektá bor; 370 K államsegély. Összesen 970 korona. — Dabronczon egy osztálytanítói állás lesz betöltendő. Kérvények augusztus hó 24-éig nyújtandók be. Fizetés 800 K; egy butorozott szoba és 6 m. tűzifa.

Vadászat. Augusztus elsejével elkezdődött a fogoly- és fűrjvadászat. Az első napok tapasztalatai szerint a fogolyállomány vadban szűkülőködő vidékünk viszonyaihoz képest igen szép. A csapatok átlag számosak, de a fiatal foglyok feltűnően gyengék és nem löképesek.

Cséplési vállalkozók kedvezménye. A kereskedelmi miniszter tudatja az iparhatóságokkal, hogy a megfelelő iparigazolvánnyal bíró cséplési vállalkozók jogosítva vannak a megrendelt cséplési munkát lakhelyükön kívül bárhol végezni, anélkül, hogy az idegen iparhatóságok területén külön iparigazolvány váltására kötelesek lennének, ugyszintén ilyen munkálatokra megrendeléseket is elfogadhatnak.

Hirtelen halál. Szerdahelyi Jenő keszthelyi műhelyében dolgozott Zdobinszky munkavezető. A munkavezetőt a mult héten a gépek között halva találták. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés érte.

Testvéri érzelmek. Két vasvármegyei legény, Bende testvérek, valami családi ügyben Egerszegen jártak. Dolguk végeztével jól felöntöttek a garatra s hatalmasan bepityizálva indultak utnak. Utközben összeivódtak, aminek az lett a vége, hogy mind a két legény előkapta a bieskát. Nemsokára összeülekezve a földön hevertek s az egyiknek arcán mély seb tátongott. Erre a látványra azután megijedt a másik Bende és bekötözte testvére sebéit. Barátságos beszélgetésben értek haza.

Öngyilkos huszár. A mult szombaton Szalai József zalaszentgróti illetőségű huszár szakaszvezető a keszthelyi esónakázó egyetnél egy esónakot váltott s bevezetett a Balatonba. Nemsokára a parton állók két lövést hallottak s látták, hogy a huszár feje a esónak peremére hanyatlik. Egy matróz bevezetett s a esónakot kivontatta a partra. A huszár halállal vívódva a esónak fenekén feküdt s mire a katonar orvos megérkezett, kiszendvedt. A golyó a halántékán hatolt be s keresztül furódott a fején. Szalay legutóbb könnyelmű életet folytatott; engedély nélkül kimaradozott és dorbézolt. Valószínűleg a büntetéstől való félelem kergette a halálba.

Indítvány. Sajnosan vagyunk kénytelenek tapasztalni, hogy a mi kedves Zalánk minden évben több emberéletet pusztít el. Az idén három ember lelte halálát a folyóban. Hiába tiltja be a hatóság a veszélyeztetett részeket a fürdést, hiába ellenőrizteteti a tilalom betartását rendőreivel, a nagy közönség nem hallgat a szóra, hanem ki-ki kénye-kedve szerint fürdik mindenütt. Már említettük, hogy a hatóság részéről kiállított tilalmi jelzőtáblákat ruhafogós gyanánt használják s éppen ott fürdenek, ahol a víz legveszedelmesebb. Nem akarunk egy esetleges hatósági intézkedésnek prejudikálni, de van egy indítványunk, a mely elég komoly arra, hogy figyelembe vegyék. Építtessen a város egy közfürdőt az ugynevezett „ujhid” melletti területre. Elég lesz 15—20 kabin. Szedessen 2—3 krajcár belépő díjat, ügyeltessen föl a kabinokban a tisztaságra s a rendre. Naponkint 20 f, (a mennyibe, kaszaházi fürdő körül) sok egy szegényebb sorsu családnak, amelynek 3—4 néha több tagja is megy naponkint fürdeni. A „Gömbös” s Kismalom-nál való fürdést pedig akképpen tegyék lehetővé, hogy a malomfejnél veressenek le 3—3 süvegfát. Ezekre erősítsenek 3—3 hosszú, a víz fölött m. e. 40cmnyire kifestett erős kötelet, amelyekről 20—25 drb. kisebb kötél függjön a vízbe. Ez a vízben való uszást nem akadályozná s egyszersmind lehetővé tenné, hogy az, a ki akár fáradság akár más ok miatt szükségét érzi, a lecsüngő kötelek egyikébe kapaszkodva addig fenntarthassa magát, a mig segélyt kap. Igaz, hogy ez ismét kiadással jár, de az emberi élet drágább mindennél.

Figyelmeztetés a levelező közönség részére. Miatán sok hiányosan bérmentesített levél érkezik vissza a külföldről, a zalaegerszegi postahivatal figyelmezteti a közönséget, hogy az 5 filléres levelező lapok és a 10 f levéljeggyel ellátott levelek csak a belföldi, Ausztria, megszállott tartományok és Németországgal való forgalomban vannak kellőképp bérmentesítve, míg a többi országokkal való forgalomban a levelező-lapokra 10 f, az egyszerű levelekre 25 f levélbélyeg szükséges.

Eltűnt fiu. Császár Gyula zalaegerszegi illetőségű 11 éves fiu szülői lakásáról eltűnt s ismeretlen helyre eltávozott. A fiu rosz hajlama lévén, szülői megfeddették s ez bántotta a fiut, azért megszökött.

Targysorsjáték engedélyezése. Pénzügyminiszter a gőzhajózási tisztviselők egyletének megengedte, hogy saját céljára Balatonfüreden folyó évi augusztus hó 20-án tartandó húzással tárgysorsjátékot rendezhessen, s e célra 1500 drb. sorsjegyet bocsáthasson ki.

Beütötte a fejét. Fliszár Ferenc és Kühár Ferenc régi haragosok voltak s várták az időt, hogy leszámoljanak egymással. A mult héten összehozta őket a véletlen. Kühárnál vasvilla volt, aki azt azonnal használatba is vette. Fliszárnak hatalmas seb tátong a koponyáján. Kühárt a bíróság feleletre vonja.

A biztosítás jó dolog, de sok veszedelmet is okozott már azoknak, akik azt hiszik, hogy elég egy értéktelen épületet magas összegre biztosítani, hogy megszabadulhassanak anyagi gondjaiktól. Így gondolkodott Kerai Gábor budafai gazda is, aki eladósodott ember s nem tudta tartozását fizetni. Bebiztosította tehát a pincét és felgyújtotta; a kártérítési összegből akarván a takarékot kifizetni. Viczai uramat azonban rajtaesípték a turpisságon s bíróság elé állították.

Ménseljeztetés Palinban. A palini méntelep osztálynál a legközelebbi ménseljeztetés augusztus hó 12-én lesz.

Kutba fulladt. Trimpel Károly nyirádi 7 éves fiut szülői a közeli vadászlakba küldték. A fiu a megbízatást el is végezte s visszafelé ballagott. Az uton megszomjazott s egy gémes kutból vizet akart meríteni. A gém a vödörbe kapaszkodó fiut felkapta s a gyermek ott esüggött a levegőben, amig gyenge karjai birták. Azután eleresztette a vödört, és bezuhanat a kutba. Szülői már csak holttestét tudták kihuzni a kutból.

A cigányügy. Ugy látszik, hogy a kormány is megunta a cigányok garázdálkodását, mert — amint írják — a belügyminiszteriumban ebben a tárgyban egy szűkebb körű szaktanácskozás folyt le. Az értekezlet elvben elfogadta a cigányok kényszertelepítését. A terv szerint minden községnek egy megfelelő számú cigány családot kell elvállalni, a kiket aztán ipari vagy föld-

mivel munkára kényszerítenek. Azok részére, kik semmiképp sem bírhatók rá a letelepedésre, két országos javító intézetet kell emelni egyenként egyezer egyén részére. A terv még több szaktanácskozás retortáján megy keresztül, míg az őszi ülés alkalmával az országgyűlés elé kerül törvényjavaslat alakjában.

Tanítók vasuti kedvezménye. A budapesti tanító-testület kérvényt intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a féláru vasutijegyek kedvezményét terjesztené ki a tanítókra is. A miniszter azt megtagadta. A kormány ugyanis azon az elvi állásponton van, hogy a vasuti díjkedvezményben, az államiakon kívül, a törvényhatóságoknak csak a szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselői részesülhetnek. Ha a kormány ezt az álláspontot elhagyná, az arra vezetne, hogy megkellene adni a kedvezményt a községi-, felekezeti- és egyéb nyilvános intézetek tanítószemélyzetének, továbbá a rendezett tanácsú városok és községek tisztviselőinek is. Ezt pedig, pénzügyi érdekekből, nem lehet megtenni.

Beszélő süket-néma. Legutóbbi számunkban említettük, hogy rendőrségünk egy ismeretlen süket-néma fiút tartóztatott le s mivel kilétét még jelekkel sem tudta igazolni, fogva tartották. Hosszas fáradság után kipuhatták, hogy a fiú Kustos János szántóhegyi illetőségű, ahol özvegy anyja lakik. A rendőrség a fiút ekkor eltoloncoltatta haza. A mint a kísérő rendőr Gógánfán tudakozódott a legközelebbi vasuti állomás neve iránt, legnagyobb meglepetésére a süket-néma Kustos János adta meg a választ, hogy most a sümegi állomásra érnek. A rendőr kérdészködésére aztán elmondta a fiú, hogy ő biz' tud beszélni s csak azért tetette magát süket-némának, mert félt a büntetéstől. Most azonban hogy a rendőrségtől elkerült, megmondja bátran, hogy ő tud beszélni s hogy úgy szökött meg az anyja házából, hajesár volt, a mi könnyebb, mint az aratási munka. A lesenczetomaji állomáson, este lévén az idő, megszökött a kísérő rendőr elől, ez azonban elfogta s haza kísérte anyjához, a ki tárt karok helyett egy mogyorófpáléával fogadta a dologkerülő Jánost.

Tánciskola. Mayersberg Frida okleveles tánc-tanítónő a székesfehérvári magy. kir. opera balettkarának volt tagja, a kit a város közönsége évek óta előnyösen ismer, a jövő hó folyamán ismét ellátogat hozzánk, hogy fiatalságunkat a tánc művészetére oktassa. Mayersberg Frida olyan közkezdveltségnek örvendő nálunk, hogy fölsőlegesen tartjuk őt külön ajánlani.

Tolvaj cigányok. Soha sem fogyunk ki ebből a témából valamint hogy soha ki nem fogyunk a cigányokból. Forgács Pál Máté nekeresdi cigány ágyasával Forgács Vilmával a napokban András hidán járt s ott a lakosság távollétét felhasználva, összefogdostak hat darab szép tyukot és behozták őket a városba eladni. Itt egy esendőrenek gyanusnak tűnő fel a dalog, kérdőre vonták őket és ekkor a folytatott nyomozásból kitűnt, hogy a tyukokat úgy lopták. Átadták őket a büntető bíróságnak.

Megszünő zárlat. A városunkban előfordult veszettségi eset következtében a kutyákra elrendelt 40 napi zárlat folyó hó 11-én hétfőn megszűnik s az ily hosszú időre elzárt kutyák visszanyerik rég nélkülözött szabadságukat.

Adóleengedés szélviharok miatt. A közigazgatási bíróság legközelebb olyan határozatot hozott, mely a gazdák körében bizonyára örömet fog kelteni. Kimondotta ugyanis, hogy a szélvihar által okozott kárt elemi csapásnak kell minősíteni, amelyért a károsultnak joga van adóleengedést kérni. Ez a határozat a gazdákra nézve azért fontos, mert eddig valahányszor a vihar okozta károkat bejelentették, a pénzügyi hatóságok mindannyiszor elutasították kérvényeiket.

A szombathelyi m. kir. bábaképezdében az 1902 évi téli tanfolyamra a beiratások 1902. október hó 15-ig tartanak. A felvételhez szükséges: 1. 20—40 közötti életkort igazoló születési bizonyítvány, 2. férjzeteknél eskülevél. 3. erkölcsi (községi) és 4. orvosi bizonyítvány, 5. jártasság a magyar vagy német írás- és olvasásban. A tanfolyamban 12 tanuló 40—40 frtnyi államsegélyben részesülhet. A kik azt elnyerni óhajtják, az idézett okmányokon kívül szegénységi bizonyítvánnyal ellátott, a vallás és közoktatásügyi nagymélt. m. kir. miniszteriumhoz

intézett bélyegmentes folyamodványukat 1902. augusztus hó 31-ig a szombathelyi m. kir. bábaképezde igazgatójához küldjék be.

A F. M. K. E. közgyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, mely József főherceg legmagasabb védnöksége és Thuróczy Vilmos es. és kir. kamarás elnöke alatt, az ország felvidékének tizenegy törvényhatóságában az állam feladatait végzi, augusztus 26. és 27. napjain tartja meg évi rendes közgyűlést Selmező-Bélabánya sz. kir. bányavárosban, melynek közönsége az egyesületet, huszadik évi közgyűlése alkalmából, vendégszerető falai közé meghívta. A közgyűlés programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1901/1902. évi munkásságáról. 3. Az elnökség 1901/1902. évi jelentése és az igazgató választmány határozati javaslatai. 4. Az 1901. évi zárszámadás és a vonatkozó felmentvények megszavazása. 5. Az 1903. évi költségvetés megállapítása és a törvényhatósági választmányok kapcsolatos javaslatai. 6. Az egyesületi alapszabályok módosítása. 7. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél bejelentettek. 8. Az 1903. évi közgyűlés helyének meghatározása. 9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztása. A főtitkári hivatal kéri az egyesület összes tagjait, hogy a költséges egyénekenkénti meghívás helyett ezt a hírlapi közlést meghívásul elfogadni s esetleges részvételtük a F. M. K. E. főtitkári hivatalánál (Nyitra) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, hogy megfelelő elszállításukról még idejében gondoskodhassék.

Leánykereskedés. A belügyminiszter, hogy a nagymérvű leánykereskedésnek némileg gátat vessen, megszorította az utlevelek kiszolgáltatását. Elrendelte, hogy a hatóságok hajdon leányok számára ezután csak úgy ad utlevelet, ha a leányokkal anyjuk is velük utazik; vagy ahol ez nem lehetséges ott legalább azt igazolják hogy az utazás a szülői tudtával és beleegyezésével történik és az utazás célja föltétlenül tisztességes. Ezzel egyidejűleg a rövid tartózkodásra szóló és határszéli hatóságok által kiállított utlevelekre kimondotta a belügyminiszter, hogy aki a megszabott leghosszabb tartózkodási időn túl maradt külföldön, annak a hatóságok többé ne adjanak ilően rövid tartózkodásra szóló utlevelet.

Szülőoltvány eladás. A zalakoppányi államilag segélyezett községi népiskolával kapcsolatos gazdasági ism. iskola telepén a f. évben termelt és az őszi folyamán kiadandó több ezerre menő gyökeres szőlőoltványra, mely készlet angolnyelven párosítással riparia portárisra oltott olasz rizling, mézes fehér, oportó, fehér és piros chasselas s több jeles bor és esemeszölőből áll, az előjegyzés már most elfogadtatik. Ára az első osztályú, szokványminőségű oltványoknak ezrenként 85 frt. (170 K); a válogatott II.-ik osztályúnak 35 frt. (70 K). A 10% foglalóval biztosítandó megrendelések e címen küldendő: Békefi Elek, gazd. ism. iskolai ig.-tanító Zalakoppány (Zalamegye.) Mindazoknak, kik a fillók-szera által kipusztított szőlőbirtokaikat rekonstruálni akarják, ezen a kellő szakértelemmel és a már tapasztalattal jónak bizonyult újabb vivmányok felhasználásával előállított oltványokat nyugodt lelkiismerettel ajánlom. Megjegyezni kívánom, hogy bárkinek vásárlóim közül egyszerű megkeresésére, ha felújítandó szőlőjének telepítése körül talajvizsgálatra, beosztásra stb. vonatkozó szaktanácsra szüksége van, szívesen, (esupán a csekély utiköltség megtérítése mellett) személyesen rendelkezésre állok, esetleg szakképzett munkavezetőmet a helyszínre kiküldöm. Minél tömegesebb megrendelést kér Békefi Elek igazgató-tanító.

Időjárás. Az elmúlt egész héten perzselő meleg szélcsendes idő volt: Ugy látszik, ez a néhány nap volt a kánikula tetőpontja, amely talán befejezése volt a rövid fűrdő szezonnak, mert a tegnapi reggel rövid ideig tartó eső a levegőt lehűtötte. A tarlókról behordták a kepet; a esür bogár is szól már; megfordult a nyárfa levele; nemsokára őszi hangulat lesz ur a természet felett. Pedig alig volt még nyár.

Felvétel az építő-ipar iskolába. A budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskola rendes tanfolyamán a jövő iskolai évre való beiratás szeptember 1-től 5-ödikéig tartják. Az intézetben tanítás három évig tart. A végzett tanulók kőműves, kőfaragó, vagy ácsmesterek lehetnek, jelentkezhetnek az építőmesterei vizsgálatra, végre

joggal bírnak az egyéves önkéntességre. Díjak: beiratási díj 4, tandíj félévénként 20, s szertári biztosíték egész évre 6 korona. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. keresztlevel, vagy születési bizonyítvány. (15 évesnél fiatalabbak nem vehetők fel) 2. A négy középiskolai (polgári, reáliskola, vagy gymnasium) osztályról szóló bizonyítvány. 3. Ujraoltásról szóló orvosi bizonyítvány. 4. Iparhatóságilag hitelesített bizonyítvány arról, hogy a jelentkező mennyi ideig és melyik építő-iparágban dolgozott (legkevesebb elfogadható gyakorlat 2 hó.)

Heti vásár. A f. hó 15-re, péntekre eső Nagybologasszony ünnepe miatt a heti vásárt előtte való napon, vagyis esütörtökön tartják meg.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 3-án a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Drávaszentiván 1 u., Sármellék 1 u., Dömező 1 u., Kotor 1 u., Gógánfa 3 u., Gyulakeszi 1 u.; *veszettség:* Rátka 1 u., Nagykapornak 1 u., Csabrendek 1 u., Andrásbida 1 u., Nagykutas 1 u.; *takonykór:* Csáktornya 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Bratonez 1 u., Cserenesócs 1 u., Deklezsín 1 u., Felsőszent-erzsébet 2 u., Petesháza 1 u., Rédiés 1 u., Tótfalu 1 u., Marócz 2 u., Petrivente 2 u., Tótszentmárton 2 u., Nagylengyel 1 u., Nagykapornak 10 u., Muravid 6 u., Badaesonytomaj 3 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór:* Tapoleza 1 u.; *sertésorbánc:* Letenye 1 u., Tótszentmárton 6 u., Náprádfa 3 u., Igricze 1 m., Muracsány 1 u., Csabrendek 3 u., Dabronez 1 u., Alsóórs 12 u., Balatonkisszőlős 11 u., Gyulakeszi 4 u., Kővágó-órs 2 u., Köveskállya 15 u., Lovas 9 u., Mindszentkállya 1 u., Nemespécsely 13 u., Tördemiez 3 u., Nemesapáti 1 u., Zalaszentgyörgy 6 u.; *sertésvész:* Rédiés 7 u., Csáktornya 2 u., Lapány Órség 7 u., Réthát 4 u., Bajosa 14 u., Csapi 1 u., Eszteregnye 11 u., Fityeház 16 u., Korpavár 1 m., Langviz 6 u., Murakeresztur-Kollátszeg 20 u., Rigyáz 1 m., Ujudvar 3 u., Keszthely 2 u., Sármellék 1 u., Vonyarczvashegy 2 u., Dobri 7 u., Letenye 1 u., Pineze 7 u., Szécsisziget 1 u., Tótszerdahely 1 m., Dömező 3 u., Kányavár 9 u., Szentkozmadombja 2 u., Rózsászeg 2 u., Tárnokoroklán 5 u., Zebeczeke 2 u., Alsórajk 17 u., Buesa 14 u., Felsőrajk 11 u., Padár 13 u., Derzsimorecz 3 u., Kotor 3 u., Novákovecz 3 u., Palovecz 4 u., Vullária 1 u., Arács 11 u., Balatonederics 1 u., Balatonkövesd 10 u., Csopak 6 u., Diszel 8 u., Gulács 1 m., Hegyesd 4 u., Káptalantóti 4 u., Nemesvita 1 m., Monostorapáti 1 u., Salföld 19 u., Zalaszentiván 8 u., Almás 2 u., Bezeréd 7 u., Zalacsány 6 u., Zalabér 1 u., Véged 1 p.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *lucerna* 68—75 K; *muharmag* (kitünő, csiraképes) 12—12½ K; *muharmag* (jó, csiraképes) 11½ K; *muharmag* (régí mag) 8—9 K; *vörös köles* 7—8 K; *biborhere* 15—17 K.

Galamb-utca 1. számú, Moncsek Ágoston csendőr törzsfőmester háza október vagy november 1-ére kiadó.

Szerkesztői-üzenetek.

B. E. A faiskolák ügyét figyelemmel kísérjük. Annak idején tudtuk. A beküldött cikk nagyon hosszú.

D. E. Köszölkük. Kérünk máskor is.

S. Zs. Azt hisszük, sokat olvassa a régebbi magyar elbeszélőket. Az „Emlékezés” a hatvanas évek szentimentalizmusának késő szülője. Ezt a mai kor nem kultiválja s kevés olvasó tudná élvezni. A stylus ellen nincs alapos kifogás. Keressen jobb témát.

Xavér. Ilyen hosszú verset nem használhatunk.

J. K. Megtörtént.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		6.20	6.40
rozsa		5.—	5.30
árpa		5.—	5.50
zab		—	7.—
lóher		—	—
tengeri		—	6.—
bükköny		—	—
hajdina		—	—
fehérbab		—	—

Nyílt-tér.*

**Évenkénti előállítás
39 millió szelencze.**

NESTLÉ-TEJ

gyermekliszt

Teljes táplálék
csecsemők és gyomorbetegek számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.

Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

Legjobb

!műfogak, fogsorok!

Scharpf Jenő fog-
technikus augusztus hó
7-étől rövid ideig műkö-
dik Zalaegerszegen az
„Arany Bárány“ szálló-
dában.

*E rovatban közlőtekért felelősséget nem vállal a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

A

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszser.

= Kapható mindenütt. =

Hirdetmény.

A zalaegerszegi „Chewra kaadischa“ egyesületnek f. é. augusztus 3-ra hirdetett rendes évi közgyűlése, határozatképesség hiánya miatt nem tartatott meg; ez napirendjének megváltoztatása nélkül f. hó 18-ának d. u. 5 órájára újra kitűzetik, azon kijelentéssel, hogy a kitűzött tárgysorozat tekintet nélkül a megjelenendők számára jogérvényesen letárgyalatni fog.

Kelt a zalaegerszegi »Chewra kaadischa« egyesületnek Zalaegerszegen 1902. évi augusztus 3-án tartott üléséből.

Jámbor Samu
titkár.Rechnitzer Lipót
elnök.

1902. El. 255., 256., 257. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék és kir. ügyészség, továbbá a zalaegerszegi, sümegi, tapolczai és alsólendvai kir. járásbíróóságok részére az 1903. évre, esetleg az 1903., 1904. és 1905. évekre szükséges, évenként mintegy 3000 korona értékű irodai és egyéb anyagszereknek,

2. ugyan e hatóságok részére a fent jelzett időtartamra szükséges mintegy 550—600 bécsi font (egyenként 560 gr.) **stearin gyertyának,**

3. a zalaegerszegi kir. törvényszék és ehhez tartozó az 1-ső pontban megjelölt négy járásbíróóság részére ugyancsak a fenti időtartamra szükséges évenként 500—600 koronára rugó **könyvkötői munkáknak** biztosítása céljából a zalaegerszegi kir. törvényszék 46. számú emeleti helyiségében és pedig az **irodaszerekre** ez évi **szeptember hó 12-én délelőtt 10 órakor; a stearin gyertyára** ugyanaz nap **délelőtt 11 órakor, a könyvkötői munkákra** ugyanaz nap **délután 3 órakor** elkülönítve beadandó zárt ajánlati árlejtést tartok.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy a fent megjelölt határnap délelőtt 10 órájáig az 1893. évi 15510. számú igazságügyministeri rendelet 16—20 §-ai értelmében felszerelt szabályszerűen aláírt 1 koronás bélyeggel, az irodaszerekre vonatkozóan az ajánlati összeg 10%-ának megfelelő összegű, a gyertyára pedig 60 korona és a könyvkötői munkára 50 korona bánatpénzzel és ezeken kívül az irodaszerekből 6—6 példány mintával ellátott, bepecsételt és pontonként elkülönített borítékba foglalt és külön az egy évi és külön a három évi szükségletre vonatkozóan szerkesztett zárt ajánlataikat hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert a később érkezett ajánlatokat figyelembe nem veszem.

A fent említett 3 rendbeli árlejtési feltételek és a hivatkozott 15510/893 s. rendelet a törvényszéki irodaigazgatónál naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők s kérelemre megszerezhetők.

Zalaegerszeg, 1902. július 31-én.

Rutich Sándor

elnök h.

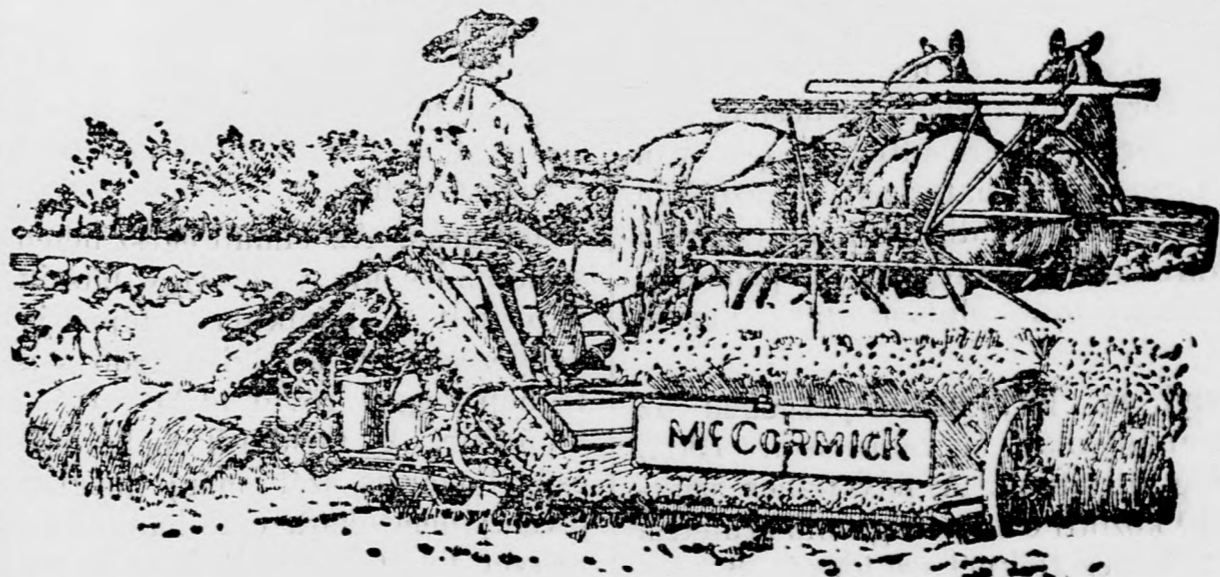
A cséplési idényre!**m é r l e g**

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, **tizedes, egyensúly, százados, kocsi- és marhamérlegről, valamint gabona minőség mérlegekről** érdeklődőknek ingyen küldöm kívánatra meg.

Czím: **SCHOTTOLA ERNO,**
BUDAPEST, VI. Fonciere palota.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép, Fűkaszalógép, Készörükészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévekötfonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-út 30. szám.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen

a legjobb szer a
DR. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban à kilogramm 46 fillér;

10 és 5 kilogrammos zsákokban à kilogramm 50 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja; ajánlatosabb — mert a mustot nem büdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a **harmadik permetezés elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

A por kapható: Miklós János-nál Zalaegerszeg, Békefi Elek-nél Zala-koppány, Balogh Gyula-nál Bal.-Henyé.

KADÁRMŰHELY SOPRONBAN

12 munkásra, villamos világítás berendezéssel, szalag-fűrészes villamos-erőre; ezen iparüzlet 25 év óta áll fenn és előkelő vevő összeköttetései vannak, haláleset következtében azonnal bérbeadó, esetleg az egész telep 1597 ööl terjedelemben, díszes lakházzal együtt eladó. Bővebb adatokkal szolgál Nagy József borkereskedő Sopronban.

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az özv. Unger Domokosné-féle házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg Unger Antal könyvnyomdája van, az 1902. évi november 1-től kezdődőleg

kiadó.

Bővebb felvilágosítás dr. Grünwald Samu zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengal-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöresőt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőgögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hőpörsezés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postafiókjára 12 kiesi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégebbi sebeknél is kilitása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használattal: a gyermekgyógyászat mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sócsúz, dagadt lábknál, sőt csontszúrnál is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és ronsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kibesesegett lábknál. Egész sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Gyümölcs és szőlő bor készítési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytóan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és fűzélék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA“ gyümölcs és szőlővessző permetezők.

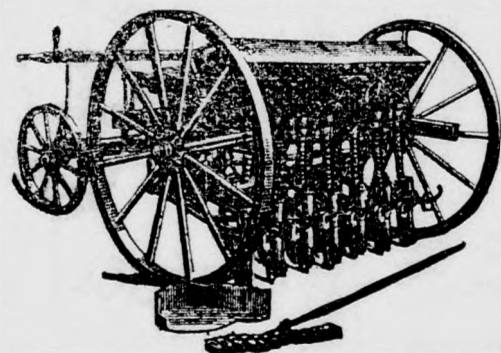
szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerék nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindemellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödéek és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. 850 munkás.

Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.